

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa w języku polskim: **Etyka zawodu psychologa**

Nazwa w języku angielskim: **Ethics of profession of psychologist**

Karta przedmiotu ważna od roku akademickiego: **2023/2024**

Kierunek studiów: **Psychologia**

Poziom studiów: **Jednolite studia magisterskie**

Forma studiów: **Niestacjonarna**

Profil: **Praktyczny**

Specjalność: **Psychologia dziecka i rodziny**

Język wykładowy: **Polski**

Jednostka prowadząca: **Wydział Nauk Społecznych i Technicznych**

Prowadzący: **dr Renata Socha**

OBCIĄŻENIE STUDENTA

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Projekt	Laboratorium
Liczba godzin zajęć dydaktycznych organizowanych przez Uczelnię	18				
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta	50				
Forma zaliczenia	Zaliczenie z oceną				
Liczba punktów ECTS	2				

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

CELE PRZEDMIOTU	
C1.	Wskazanie filozoficznych podstaw etyki zawodu psychologa (w odniesieniu do najważniejszych filozoficznych koncepcji etyki: etyka cnoty, etyka miłości bliźniego, deontologia, utilitaryzm, etyka umowy społecznej, teoria uprawnień); Scharakteryzowanie podstawowych zasad etycznych obowiązujących psychologa (w odniesieniu do Kodeksu Etycznego Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, kodeksów etycznych innych zawodów zaufania publicznego, Dobrych Obyczajów w Nauce); Określenie praw klienta (w oparciu o KEPTP, Międzynarodową Deklarację Praw Człowieka); Rozróżnienie zagadnień etycznych spośród innych problemów profesjonalnych (na podstawie studium przypadku); Zidentyfikowanie konfliktów wartości etycznych w sytuacjach trudnych w działalności profesjonalnej psychologa (na podstawie studium przypadku).
C2.	Nabywanie umiejętności analizy sytuacji profesjonalnych pod kątem obecnych w nich wartości etycznych, rozwiązywania dylematów etycznych przy użyciu KEPTP.

C3.	Omówienie wyszukiwanych w publikacjach, doniesieniach medialnych i doświadczeniach praktycznych problemów istotnych z uwagi na etyczny wymiar pracy psychologa. Zastosowanie w sytuacjach profesjonalnych standardów etycznych obowiązujących psychologa.
C4.	Nabycie umiejętności dbałości o przestrzeganie praw klienta, zachowania aktywnej postawy w sytuacjach dylematu etycznego w działalności profesjonalnej. Zorientowanie na zachowanie wysokich standardów etycznych w działalności profesjonalnej; Zachęcenie do podejmowania współpracy z innymi przedstawicielami zawodu psychologa oraz innych zawodów istotnych ze względu na dobro klienta i rozwój profesji; Uwrażliwienie na łamanie praw klienta oraz działania szkodliwe dla wizerunku psychologa jako zawodu zaufania publicznego;

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ – PEU	
Z zakresu wiedzy:	
PEU_W01	Zna i rozumie zasady etyczne obowiązujące w zawodzie psychologa. Zna i rozumie zasady ochrony praw autorskich oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej. Posiada wiedzę z zakresu ustawy o zawodzie psychologa.
PEU_W02	Rozumie czym jest etyka jako dziedzina filozofii, wie czym się różni etyka od moralności i etyki zawodowej. Rozumie czym jest dylemat etyczny. Zna specyfikę realizacji zasad etycznych w badaniach naukowych. Zna niebezpieczeństwa wykorzystywania wiedzy psychologicznej w biznesie, reklamie i kontaktach z mediami.
Z zakresu umiejętności:	
PEU_U01	Potrafi identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce psychologicznej. Potrafi formułować i analizować argumenty dotyczące dylematów etycznych.
PEU_U02	Potrafi prawidłowo wykorzystać w praktyce psychologicznej poszczególne zapisy ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów.
Z zakresu kompetencji społecznych:	
PEU_K01	Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; angażuje się we współpracę i okazuje dbałość o prestiż związany z wykonywaniem zawodu. Podejmuje refleksję na tematy związane z etyką działania, prawidłowo identyfikuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą.

TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć – WYKŁAD		Liczba godzin
W1	Wprowadzenie do przedmiotu	0,5
	Etyka zawodowa, jako przedmiot obligatoryjny, Kodeks Etyczno-Zawodowy Psychologa (w wersji zatwierdzonej przez Walne Zgromadzenie Delegatów Polskiego Towarzystwa Psychologicznego w 1991 roku).	1,5
W2	Psycholog, jako zawód zaufania publicznego –podstawowe cechy i charakterystyki; obszary działalności praktycznej psychologów; kompetencje i uprawnienia. Podstawowe zasady etyczne uprawiania zawodu psychologa: 1) nieszkodzenia, 2) respektu dla autonomii, 3) dobroczynności, 4) sprawiedliwości, 5) wierności, 6) poszanowania godności drugich, 7) okazywania drugim troski i współczucia, 8) dążenia do zawodowej perfekcji, 9) odpowiedzialności.	2
W3	Zasady etyczne w działalności psychologa praktyka: 1) diagnozowaniu, 2) opiniowaniu, 3) orzekaniu, 4) psychoterapii, 5) udzielaniu pomocy psychologicznej. Sytuacje trudne etycznie występujące w przebiegu pracy psychologa praktyka – ich interpretacja i sposoby postępowania	2

W4	Tajemnica zawodowa psychologa i zakres jej obowiązywania. Zasady etyczne w działalności psychologa badacza: 1) pozyskiwania świadomej zgody na udział w badaniu, 2) anonimowości i poufności oraz 3) prywatności.	2
W5	Ustawa z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów: prawo wykonywania zawodu psychologa, warunki uzyskania i posiadania prawa wykonywania zawodu psychologa wykonywanie zawodu psychologa.	2
W6	Aktualny stan uregulowań prawnych dotyczących ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów (Biała Księga w sprawie zawodu psychologa i samorządu zawodowego psychologów, opracowana na etapie przedlegislacyjnym, na podstawie konsultacji z zainteresowanymi środowiskami.	2
W7	Samorząd psychologów i odpowiedzialność dyscyplinarna, Krajowa Izba Psychologów, Regionalne Izby Psychologów. Orzeczenia i opinie wydawane przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w ośrodkach psychiatrycznych, prowadzenie terapii i rehabilitacji osób uzależnionych.	2
W8	Badania psychologiczne kandydatów do objęcia urzędu sędziego, pełnienia zawodowej służby wojskowej, osób ubiegających się lub posiadających pozwolenie na broń, ubiegających się lub posiadających licencję detektywa i inne. Zasady etyczne w działalności psychologa nauczyciela i popularyzatora, pojęcie własności intelektualnej, prawa autorskie.	2
W9	Zaliczenie przedmiotu	2
Razem		18

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1.	Prezentacja treści z wykorzystaniem multimediów
2.	Analiza dylematu etycznego, dyskusja
3.	Filmy, artykuły
4.	Praca własna

METODY I FORMY OCENY

OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Formy oceny (F lub P)*	Numer efektu uczenia się (przedmiotowego)	Metody oceny osiągnięcia efektu uczenia się
F	PEU_W01, PEU_W02	obserwacja aktywności studenta w czasie zajęć; ocena przygotowania i udziału w dyskusji
F	PEU_U01, PEU_U02, PEU_K01	udział w dyskusji,
P	PEU_W01, PEU_W02, PEU_U01, PEU_U02, PEU_K01	zaliczenie z oceną f formie pisemnej i/lub ustnej

*F – ocena formująca (w trakcie semestru), P – ocena podsumowująca (na koniec semestru)

KRYTERIA OCENY

OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Nr PEU	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
PEU_W01	w podstawowym stopniu zna zasady etyczne obowiązujące w psychologii. Zna zasady ochrony prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej.	w pogłębionym stopniu zna zasady etyczne obowiązujące w psychologii. Zna i rozumie zasady ochrony prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej.	w szczegółowym stopniu zna zasady etyczne obowiązujące w psychologii. Zna i rozumie zasady ochrony prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej. Posiada wiedzę z zakresu ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów.
PEU_W02	ma podstawową wiedzę dotyczącą różnic między etyką i moralnością, zna zasady etyczne w badaniach naukowych oraz niebezpieczeństwa wykorzystania wiedzy psychologicznej w biznesie, reklamie i kontaktach z mediami.	ma pogłębioną wiedzę dotyczącą różnic między etyką i moralnością, zna zasady etyczne w badaniach naukowych oraz niebezpieczeństwa wykorzystania wiedzy psychologicznej w biznesie, reklamie i kontaktach z mediami.	ma szczegółową wiedzę dotyczącą różnic między etyką i moralnością, zna zasady etyczne w badaniach naukowych oraz niebezpieczeństwa wykorzystania wiedzy psychologicznej w biznesie, reklamie i kontaktach z mediami.
PEU_U01	w podstawowym stopniu potrafi identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce psychologicznej. Potrafi formułować argumenty dotyczące dylematów etycznych.	w pogłębionym stopniu potrafi identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce psychologicznej. Potrafi formułować i analizować argumenty dotyczące dylematów etycznych.	w sposób szczegółowy i obszerny potrafi identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce psychologicznej. W sposób szczegółowy potrafi formułować i analizować argumenty dotyczące dylematów etycznych.
PEU_U02	w podstawowym stopniu potrafi wykorzystać w praktyce psychologicznej poszczególne zapisy ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów	w pogłębionym stopniu potrafi wykorzystać w praktyce psychologicznej poszczególne zapisy ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów	w sposób szczegółowy i obszerny identyfikuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą oraz potrafi wykorzystać w praktyce psychologicznej poszczególne zapisy ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów
PEU_K01	podejmuje refleksję na tematy związane z etyką działania, prawidłowo identyfikuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą.	podejmuje refleksję na tematy związane z etyką działania, prawidłowo identyfikuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą oraz angażuje się we współpracę i okazuje dbałość o prestiż związany z wykonywaniem zawodu.	podejmuje refleksję na tematy związane z etyką działania, prawidłowo identyfikuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, angażuje się we współpracę i okazuje dbałość o prestiż związany z wykonywaniem zawodu oraz jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych

LITERATURA PODSTAWOWA

Cegiela, A., 2014, Słowa i ludzie. Wprowadzenie do etyki słowa. Warszawa, Dom Wydawniczy Elipsa

Brzeziński, J. 2003, Etyczne problemy psychologii I – Między kodeksem etycznym a laboratorium. w: J. Brzeziński (red.) Metodologia badań naukowych. Warszawa, PWN

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

Bauman, Z., 2012, To nie jest dziennik. Wydawnictwo Literackie, 2012

ŹRÓDŁA ELEKTRONICZNE

Portale branżowe

MACIERZ POWIĄZANIA

EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU ETYKA ZAWODU PSYCHOLOGA Z EFEKTAMI UCZENIA SIĘ NA KIERUNKU PSYCHOLOGIA

Przedmiotowy efekt uczenia się	Odniesienie przedmiotowego efektu do efektów uczenia się zdefiniowanych dla kierunku studiów i specjalności	Cele przedmiotu	Treści programowe	Numer narzędzia dydaktycznego
PEU_W01	K_WI16	C1, C2, C3, C4	W1, W2	1-4
PEU_W02	K_WI17	C1, C2, C3, C4	W3	1-4
PEU_U01	K_U13	C1, C2, C3, C4	W4, W5	1-4
PEU_U02	K_U05	C1, C2, C3, C4	W6, W7, W8, W9	1-4
PEU_K01	K_K02, K_K03	C1, C2, C3, C4	W1-W9	1-4